

Powiatowy Program Działań
na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
na lata 2012 - 2017

Rawa Mazowiecka grudzień 2011r.

Spis treści

	str.
1. Wstęp	3
2. Założenia programu	4
3. Osoby niepełnosprawne w powiecie rawskim ...	5
4. Oczekiwane rezultaty	7
5. Zadania i ich realizacja	8
6. Podsumowanie.....	15

Wstęp

Niepełnosprawność może powstać w różnym okresie życia. Bywa następstwem wypadków, wad wrodzonych, choroby. Narusza ona najcenniejsze wartości człowieka: zdrowie, sprawność fizyczną, zdolność do wypełniania podstawowych zadań społecznych i stanowi przeszkodę w realizacji własnych celów.

Ograniczenia sprawności kojarzone są jako odchylenia od normy, a kontakt z osobami niepełnosprawnymi budzi poczucie bezradności i zakłopotania. Społeczne oczekiwanie idzie w kierunku dokonywania zmian w samej osobie niepełnosprawnej poprzez leczenie, rehabilitację, przystosowanie.

Tworzenie takich warunków lokalnych, które umożliwią osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym takie samo jak osobom sprawnym, jest podstawą wszelkich działań kierowanych do tej grupy ludzi. Osoby niepełnosprawne napotykają w swoim życiu na różne bariery: architektoniczne, społeczne i psychiczne.

Działania podejmowane zwłaszcza w sferach usuwania barier społecznych i psychicznych przyczyniają się do wydobycia istniejących możliwości prowadzenia samodzielnego życia.

Niepełnosprawni zmagają się w swoim życiu nie tylko z ograniczeniami spowodowanymi niepełnosprawnością, ale też muszą przełamywać negatywne stereotypy w społecznym odbiorze tych osób. Dotyczy to także rodzin osób niepełnosprawnych, zwłaszcza w aspekcie akceptacji niepełnosprawności bliskich osób.

Istotna jest zatem zmiana społecznego sposobu myślenia i postaw wobec organizacji życia osób niepełnosprawnych, gdyż właściwe otoczenie społeczne wpływa na rozwiązywanie ich problemów.

Założenia programu

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest dokumentem służącym realizacji lokalnej polityki społecznej.

Zgodnie z art. 35a ust.1 pkt.1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do zadań powiatu należy m.in. opracowywanie i realizacja powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania, przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych ma za zadanie ukierunkować i skoordynować działania, jakie mają być realizowane w tej dziedzinie w Powiecie Rawskim.

Plan polityki powiatu na rzecz osób niepełnosprawnych nakreśla długofalowe cele, zapewniające osobom niepełnosprawnym takie same prawa, jak innym obywatelom. Opracowany program jest wobec tego zgodny z Powiatową Strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych.

Polityka powiatu wobec osób niepełnosprawnych jest skierowana na minimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz zaspokajanie potrzeb ludzi niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia tj.:

- eliminowanie czynników powodujących niepełnosprawność,
- stwarzanie warunków w zakresie dostępu do rehabilitacji leczniczej, zawodowej, społecznej oraz edukacji osób niepełnosprawnych,
- podnoszenie świadomości społecznej,
- wykorzystanie lokalnego potencjału w procesie integracji osób niepełnosprawnych,
- wyrównywanie szans w zakresie edukacji oraz poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych,
- aktywizowanie zawodowe osób niepełnosprawnych,

Nadrzędnym celem polityki powiatu wobec osób niepełnosprawnych jest osiągnięcie założeń niniejszego programu i dążenie do ustawicznej koordynacji działań:

- administracji samorządowej,
- organizacji pozarządowych, zwłaszcza zrzeszających i działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Program ten stanowi podstawę do aplikowania o środki finansowe na realizację działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ich integracji oraz aktywizacji zawodowej i społecznej z budżetu państwa, budżetów samorządów, środków PFRON oraz środków EFS i innych źródeł.

Osoby niepełnosprawne w powiecie rawskim

Powiat Rawski liczy 49.417 mieszkańców. Osoby niepełnosprawne powyżej 15 roku życia stanowią ok.16% ogólnej liczby mieszkańców (dane GUS za 2010r.)

Do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Rawie Mazowieckiej, w 2010 roku wpłynęły **704 wnioski** o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób po 16 roku życia

Głównym celem z jakim zwracano się o wydanie orzeczenia było uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego – 214 wniosków, oraz ustalenie orzeczenia celem odpowiedniego zatrudnienia - 169 wniosków.

Wpłynęło również **126 wniosków** o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, dla osób przed 16 rokiem życia. Głównym celem złożenia wniosku było tutaj uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego - 123 wnioski.

W 2010 roku Zespół wydał **ogółem 776 orzeczeń**. Dla osób po 16 roku życia wydano **653 orzeczenia**, w tym 630 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, 7 orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych i 16 orzeczeń o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności.

Spośród 630 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności:

- **198** to orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności
- **310** orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności
- **122** orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności

Dla osób do 16 roku życia, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, wydał ogółem 123 orzeczenia, w tym 111 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych i 12 orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych.

Do końca września 2011r. wydano 487 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w tym 87 orzeczeń dla osób zatrudnionych i 400 dla osób niepracujących.

W tym samym czasie wydano 83 orzeczenia dla osób przed 16 rokiem życia.

Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych na koniec grudnia 2010r. to 124 osoby, w tym 64 kobiety. Liczba osób niepełnosprawnych posiadających prawo do zasiłku wynosiła 18 osób.

W podziale według gmin liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych kształtowała się następująco:

- 1) Miasto Rawa Mazowiecka – 68 osób
- 2) Miasto i gmina Biała Rawska – 14 osób
- 3) Gmina Rawa Mazowiecka – 30 osób
- 4) Gmina Cielądz – 8 osób
- 5) Gmina Sadkowice – 2 osoby
- 6) Gmina Regnów – 2 osoby

Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych na koniec października 2011r. to 124 osoby, w tym 66 kobiet.

Liczba osób niepełnosprawnych posiadających prawo do zasiłku wynosiła 32 osoby.

W podziale według gmin liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych kształtowała się następująco:

- 1) Miasto Rawa Mazowiecka – 74 osoby
- 2) Miasto i Gmina Biała Rawska – 16 osób
- 3) Gmina Rawa Mazowiecka – 25 osób
- 4) Gmina Cielądz – 3 osoby
- 5) Gmina Sadkowice – 3 osoby
- 6) Gmina Regnów – 3 osoby

Według wieku

- 1) 18-24 lata – 9 osób
- 2) 25-34 lata – 9 osób
- 3) 35-44 lata – 16 osób
- 4) 45-54 lata – 47 osób
- 5) 55-59 lat – 34 osoby
- 6) 60-64 lata – 9 osób

Z usług opiekuńczych na terenie powiatu korzysta aktualnie 151 osób (stan na dzień 30.11.2011r.)

Miasto Rawa Mazowiecka – 54 osoby

Gmina Rawa Mazowiecka – 26 osób

Miasto i Gmina Biała Rawska – 55

Gmina Cielądz – 7

Gmina Regnów – 2 osoby

Gmina Sadkowice – 7 osób

Ta forma wsparcia jest organizowana przez miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej oraz Polski Czerwony Krzyż. W ten sposób realizowana jest jedna z podstawowych zasad pomocy społecznej, zasada której istotą jest jak najdłuższe utrzymanie człowieka w dobrej kondycji w jego własnym środowisku.

W 2006r. został utworzony w Rawie Mazowieckiej Warsztat Terapii Zajęciowej, który obecnie skupia 35 uczestników. Organizatorem Warsztatu jest Samorządowe Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Rawskiej.

W Białej Rawskiej działa Środowiskowy Dom Samopomocy dla 30 osób chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo.

Stowarzyszenia i organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Rawskiego:

- Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Dobro Dzieci”
- Fundacja „Obudźmy Nadzieję”
- Polski Czerwony Krzyż
- Samorządowe Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Rawskiej
- Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów
- Stowarzyszenie „Hospicjum”
- Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Powiatowe

Oczekiwane rezultaty

1. Spójna powiatowa polityka na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.
2. Podnoszenie poziomu świadomości społeczności lokalnej na temat praw, potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych.
3. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz wyrabianie zaradności osobistej.
4. Wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.
5. Kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi oraz zaangażowanie samorządów, społeczności lokalnej oraz osób niepełnosprawnych w organizowanie imprez integracyjnych.
6. Poprawa warunków socjalno – bytowych osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
7. Zwiększenie zainteresowania pracodawców zatrudnieniem osób niepełnosprawnych.
8. Możliwość uczestnictwa osób niepełnosprawnych w warsztatach terapii zajęciowej.
9. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.
10. Wzrost dostępności do sprzętu ortopedycznego.
11. Możliwość uzyskania oraz utrzymania przez osobę niepełnosprawną odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego poprzez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa i szkolenia zawodowego oraz pośrednictwa pracy.
12. Możliwość uczestnictwa w projektach unijnych

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Podmioty Realizujące	Źródła finansowania	Czas realizacji
1	2	3	4	5	6
1.	Zaktywizowanie zawodowe i społeczne osób niepełnosprawnych i ich rodzin	<p>1) promowanie wśród pracodawców zatrudniania osób niepełnosprawnych.</p> <p>2) objęcie szerokiej grupy osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy usługą doradztwa zawodowego i zajęciami w Klubie Pracy z zakresu aktywnego poszukiwania pracy.</p> <p>3) dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawców w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy</p>	<p>PUP</p> <p>PUP</p> <p>PFRON</p>	<p>2012-2017</p> <p>2012-2017</p> <p>2012-2017</p>

		<p>4) Udzielanie dofinansowania do oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie gospodarstwa rolnego.</p> <p>5) dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenie zatrudnionych osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy PCPR</p>	<p>PFRON</p>	<p>2012-2017</p>
		<p>6) udzielanie osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy</p>	<p>PFRON</p>	<p>2012-2017</p>
		<p>7) wspieranie pracy osób niepełnosprawnych w ramach subsydiowanego zatrudnienia.</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy</p>	<p>PUP – Fundusz Pracy</p>	<p>2012-2017</p>

	8) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne.	Powiatowy Urząd Pracy	PUP	2012-2017
	9) finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych.	Powiatowy Urząd Pracy	PFRON	2012-2017
	10) przyznawanie bezrobotnym osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej	Powiatowy Urząd Pracy	PUP – Fundusz Pracy	2012-2017
	11) wyposażenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych odpowiednio do ich potrzeb i możliwości	Powiatowy Urząd Pracy	Programy PFRON	2012 - 2017
	12) kierowanie osób niepełnosprawnych do odbycia stażu	Powiatowy Urząd Pracy	PUP - Fundusz Pracy PFRON	2012 - 2017

		13) Finansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz nadzór nad działalnością Warsztatu	PCPR Samorządowe Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Rawskiej	PFRON, Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Rawskiej, Powiat, Sponsorzy	2012-2017
2.	Stwarzanie warunków w zakresie dostępu do rehabilitacji leczniczej, zawodowej, społecznej oraz edukacja osób niepełnosprawnych	1) rozpowszechnianie informatora dla osób niepełnosprawnych 2) zwiększenie dostępności dla dzieci i młodzieży zabiegów rehabilitacyjnych w ośrodku rehabilitacyjnym prowadzonym przez Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Dobro Dzieci” 3) dofinansowanie do pobytu osób niepełnosprawnych na turnusach rehabilitacyjnych 4) utworzenie wypożyczalni sprzętu ortopedycznego	PCPR, Wydział Polityki Społecznej, PCPR, Stowarzyszenie „Dobro Dzieci” PCPR	Środki własne Powiatu, PFRON, EFS Jednostki Samorządu Terytorialnego, Stowarzyszenie, Sponsorzy, PFRON PFRON	2012-2017 2012-2017 2012-2017
			Powiat, PCPR,	Powiat, PCPR, Sponsorzy	2013-2017

		<p>5) udzielanie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.</p> <p>6)wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, efektywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej</p> <p>7) zwiększenie świadomości wśród kadry pedagogicznej o konieczności kształcenia się w zakresie pedagogiki specjalnej oraz metod pracy z dzieckiem specjalnej troski</p> <p>8) propagowanie w mediach osiągnięć osób niepełnosprawnych</p>	<p>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Placówek Specjalnych, Wydział Polityki Społecznej, PCPR</p>	<p>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Placówek Specjalnych, Wydział Polityki Społecznej,PCPR</p>	<p>2012-2017</p>
--	--	--	---	--	------------------

3.	Wyrównywanie szans w zakresie poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych	1) dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	PCPR, PFRON	PFRON	2012-2017
4.	Wykorzystanie lokalnego potencjału w procesie integracji osób niepełnosprawnych	<p>1) współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych</p> <p>2) organizowanie imprez integracyjnych dla dzieci</p> <p>3) organizowanie wycieczek krajoznawczych i kulturalno-edukacyjnych</p> <p>4) dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych</p> <p>5) Projekt – Rozwój i Upowszechnianie Aktywnej Integracji w Powiecie Rawskim</p>	PCPR, Powiat, , wolontariat, Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe	PCPR, Powiat, Sponsorzy, PFRON, Stowarzyszenia, EFS	2012-2017
5.	Zapewnienie opieki nad chorym w domu	Świadczenie usług opiekuńczo-gospodarczych nad chorym w domu	Ośrodki Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż	Gminy	2012 -2017

6.	Stworzenie systemowej opieki dla osób chorych oraz starszych wymagających całodobowej długoterminowej opieki	<p>1) rozeznanie potrzeb środowiska osób wymagających całodobowej opieki</p> <p>2) opieka hospicyjna</p> <p>3) utworzenie zakładu/ oddziału pielęgnacyjno – opiekuńczego lub opiekuńczo - leczniczego</p>	Podmioty lecznicze w tym Hospicjum, Wydział Polityki Społecznej, PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej	NFZ, Jednostki Samorządu Terytorialnego, sponsorzy,	2013– 2017
----	--	---	--	---	------------

Podsumowanie

Możliwości tkwiące w osobach niepełnosprawnych są ograniczone przez warunki w jakich odbywa się ich społeczne funkcjonowanie, a poczucie zagrożenia bytu jest silniejsze niż w przeciętnych rodzinach.

Program ten ma ułatwić prowadzenie aktywnej polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych, wspierać i umacniać ich prawa, eliminować wszelkie przejawy dyskryminacji oraz przyczynić się do stworzenia osobom niepełnosprawnym warunków umożliwiających godne i możliwie pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym.

Skuteczną realizację tego celu mają zapewnić planowane, konkretne działania na rzecz integracji społecznej, aktywizacji zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Działania jakie należy podjąć w tym zakresie wymagają zaangażowania samorządów, instytucji i organizacji pozarządowych oraz aktywnej postawy osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Przedstawiony program ma charakter otwarty dopuszczający włączenie nowych obszarów działań.

Na realizację zadań będą miały wpływ zarówno inicjatywy i możliwości finansowe jednostek samorządowych, jak również przepisy prawne dotyczące tej sfery działań.

